

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL NISPORENI

DECIZIE nr. 3/5

Proiect

din 14 mai 2021

or. Nisporeni

„Cu privire la examinarea raportului de inspecție planificat a Inspecției Sociale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ale Republicii Moldova, privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Nisporeni”

În conformitate cu art. 43, 46 alin (1) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Regulamentul de activitate a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei, urmare a examinării raportului de inspecție planificat nr. 4 din data de 12.02.2021, Consiliul raional,

Decide:

1. Se ia act de Raportul de inspecție planificat a Inspecției Sociale din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ale Republicii Moldova, privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei” (raport - 15 file).
2. Se aprobă planul de acțiuni privind executarea recomandărilor înaintate de Către Inspecția Socială, în raportul de inspecție planificat nr. 4 din 12.02.2021 (anexă - 1 fila).
3. Controlul executării prezentei decizii se atribuie vicepreședintelui raionului, dlui Sergiu Sococol.

**Președintele ședinței
Consiliului raional**

**Secretar al
Consiliului raional**

**Contrasemnăt:
Șef Serviciu juridic**

Olesea Beschieru

Sergiu Zmeu

Proiectul deciziei date a fost elaborat la propunerea Președintelui raionului Vasile Mărcuță și întocmit de șeful direcției asistență socială și protecție a familiei, dna Xenia Axente, persoana ce înaintează problema vizată.

Aviz

asupra proiectului de decizie „Cu privire la examinarea raportului de inspecție planificat a Inspecției Social din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ale Republicii Moldova, privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Nisporeni”

Serviciul juridic a examinat proiectul de decizie propus spre examinare în ședința Consiliului raional pentru data de 14 mai curent.

Proiectul dat are caracter public, obligatoriu, general și impersonal, cu efect juridic ce permite integrarea organică în cadrul normativ în vigoare, evitându-se formulări și termeni ce ar permite o interpretare cu sens ambiguu și neuniformă.

Proiectul deciziei date este corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior și de același nivel cu care se află în conexiune, referindu-se exclusiv la subiectul vizat.

Proiectul deciziei date nu depășește atribuțiile Consiliului raional, corespunde principiilor activității de elaborare și categoriei actelor administrației publice locale de nivelul doi. Normele de tehnică legislativă sunt aplicate în modul corespunzător proiectelor de decizii.

Având în vedere cele expuse supra, Serviciul juridic susține conceptual proiectul deciziei înaintat în formularea propusă.

Serviciul juridic

Sergiu Zmeu

Plan de măsuri
privind executarea recomandărilor înaintate de Inspekția Socială.

Nr. d/o	Acțiuni	Termen
1.	De întreprins măsuri în vederea restituirii plăților de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului constatăte în actul de inspekție fapt cauzat de iresponsabilitatea beneficiarilor în procesul de furnizare a informațiilor declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social/ajutorului pentru perioada rece a anului.	Conform termenului indicat în raportul prezentat de Inspekția Socială
2.	Asigurarea unei conlucrări eficiente, de comun acord cu APL I, privind respectarea prevederilor prestabilite la antrenarea șomerilor la activitățile de interes comunitar și corectitudinea eliberării certificatelor confirmative, inclusiv privind terenurile agricole din intravilanul și extravilanul localității, deținute de solicitanții de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului, anexate la cererea de acordare a ajutorului social.	Permanent
3	Pentru eficientizarea activității DASPF se va revizui statele de personal în corespundere cu volumul de lucru pentru fiecare angajat, conform Regulamentelor de activitate a serviciilor și Standardelor minime de calitate	În cadrul ședinței ordinare Consiliul Raional.
4.	Informarea Inspekției Sociale privind restituirea plăților achitate beneficiarilor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece, cu prezentarea actelor care justifică rambursarea pe contul CNAS prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay).	Lunar, pînă la data de 5 a fiecărui luni.

Notă informativă

La proiectul de decizie,,Cu privire la examinarea raportul de inspecție planificat privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Asistență Socială și Protecției a Familiei ,,

În perioada 14.12.2020 – 28.01.2021 a fost efectuată inspecția socială planificată asupra modului de aplicare corectă și unitară a cadrului legal normativ privind acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului raional Nisporeni.

Persoane responsabile de prestația socială, ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului din cadrul DASPF sunt: Țugulea Ecaterina șef adjunct DASPF, conform ordinului nr. 39 din 03.03.2017 este desemnată responsabilă de monitorizarea acordării ajutorului social și ajutorul pentru perioada rece a anului, Moșnoi Valerii specialist, responsabil de administrarea ajutorului social și ajutorul pentru perioada rece a anului și asistenții sociali comunitari responsabili de corectitudinea procesării datelor din cerere de pe suportul de hârtie în sistemul electronic și verificarea autenticității furnizării informației declarate de către solicitanții de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului.

În conformitate cu legea 133 din 16.06.2008 cu privire la ajutorul social și Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea și plată a ajutorului social, solicitanții de prestație ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului sunt persoanele, care au atins vârsta de 18 ani și dețin un statut ocupațional, ca.

- Anagajat;
- Pensionar ;
- Student;
- Inapt de muncă;
- Șomer;
- Îngrijesc de membrul familiei.

Urmare, verificărilor efectuate de Inspecția Socială în raportul de inspectare s-a dispus executarea a 10 recomandări. DASPF a elaborat un plan de acțiuni cu termeni concreți în vederea executării recomandărilor propuse.

2. DASPF a adus la cunoștință planul de măsuri și raportul de inspecție angajaților direcției. Au fost supuse inspecției 146 de cereri, dintre care la 69 de cereri a fost asigurată încetarea plății și asigurarea restituirii plăților , în sumă de 937677,00 lei.

Iregularitățile au fost cauzate în mare parte de lipsa iresponsabilității unor beneficiari care au indicat în cereri date incorecte sau nu au declarat modificările intervenite în informația declarată inițial, în cele 69 de cereri și anume:

- Constatări privind nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional, care a dus la acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime de 27235,00 lei, reiese din cauza lipsei responsabilității

beneficiarilor de prestația socială, **care erau obligați** fapt confirmat prin semnătura depusă de către beneficiar în declarația pentru cererea depusă, să comunice asistentului social comunitar despre modificările intervenite de la depunerea inițială a cererii de ajutor social și depunerea altei cereri de acordare a ajutorului social cu modificările intervenite în statutul ocupațional (*citat din cerere* **„Eu înțeleg că dacă voi furniza informație incorectă sau incoplectă, structura teritorială de asistență socială poate întreprinde acțiuni împotriva mea și eu voi fi obligat să rambursez suma primită incorect, eu știu că trebuie să informez imediat asistentul social despre orice schimbări în circumstanțele mele declarate în prezenta cerere, eu declar că informația prezentată în cerere este corectă și completă)** pentru ce au semnat.

- Constatările la familiile beneficiare de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, membrii **căroră realizează venituri provenite din salarizare**. Odată cu depunerea cererii solicitantul prezintă certificat de salariu cu indicarea mărimii salariului, semnat de conducătorul organizației și aplicată ștampila de la locul de muncă a persoanei. Direcția Asistență Socială și Protecției a Familiei **nu are competența de a verifica angajatorul**, referitor la corectitudinea eliberării certificatelor cu privire la mărimea salariului. Beneficiarul **cra obligat**, că prezinte alt certificat de salariu, în cazul modificărilor intervenite în veniturile provenite din salarizare și depunerea unei alte cereri, ceea ce solicitantii de ajutor social nu au făcut și a dus la acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime de 16022,00 lei, din lipsa responsabilității beneficiarilor.

- Constatările la familiile beneficiare de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, membrii care au componența familiei persoane cu statut ocupațional **„student”**, la care sunt obligați beneficiarii să prezinte de la instituția de învățământ certificat precum, că își face studiile și beneficiază sau nu de **bursă de studii**. Direcția Asistență Socială și Protecției a Familiei **nu are competența de a verifica instituția de învățământ**, referitor la veridicitatea informației prezentate în certificatul de studii aceste certificate sunt autentificate cu ștampila și semnătura conducătorului instituției.. Beneficiarul era obligat, prin declarația scrisă să comunice asistentul social comunitar despre modificările intervenite mărimea bursei de studii, ceea ce a dus la acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului din cauza iresponsabilității beneficiarilor în mărime de 900,00 lei, .

- Constatările Inspecției la **declararea componentei familiei**, s-a depistat la o familie numeroasă cu 6 copii beneficiară de prestația socială ajutor social. În timpul verificării la domiciliu s-a depistat că mama soacră a solicitantului nu făcea parte din componența familiei deoarece la momentul depunerii cererii locuia separat. Solicitantul nu a declarat și nu a depus o altă cerere privind modificarea componenței familiei motivînd, ca a adus-o pe soacră să locueasca la el pe timp de iarnă și în legătură cu pandemia pentru a fi în siguranță Inspecția a constatat sa fie restituită suma de **64564,00 lei** .

- Constatările stabilite la declararea **modificărilor intervenite în componența familiei**, care a dus la achitarea ajutorului social și a ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime de **828956,00 lei** pentru 46 de familii beneficiare de prestația socială. În componența acestor familii au cîte unu sau doi membri ai familiei care au

traversat hotarul țării, cu atât mai mult unele primării au eliberat certificate privind componența familiei cu confirmarea despre persoane „plecat peste hotare” aplicând ștampila și semnătura instituției. Dat fiind faptul că în Sistemul Informațional SIAAS nu există schimbul de informații între **DASPF și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a bazei de date a persoanelor care traversează hotarele țării, angajații direcției nu a-u putut stabili aceste erori, dar este de obligațiunea directă a beneficiarilor de a informa modificările intervenite în componența familiei, ceea ce nu au făcut din lipsa iresponsabilității.** Potrivit circularei Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 07.04.2021, DASPF au fost informată despre faptul, că în perioada stării de urgență sunt suspendate deplasările comisiei pentru efectuarea vizitei la domiciliu solicitantului/beneficiarului de prestațiile sociale în scopul verificării corectitudinii furnizării informației prezentate de către solicitant, reflectate în cererea de acordare a ajutorului social/ajutorului pentru perioada rece a anului. De asemenea, au fost restricționate vizitele la domiciliu privind verificările la domiciliu pentru a nu fi supuși riscului de îmbolnăvire și asistențelor sociali comunitari.

Conform legislației în vigoare, beneficiarii erau obligați să depună o altă cerere de acordare a ajutorului social și să comunice despre modificările intervenite în informația declarată inițial, cu atât mai mult că în perioada stării de urgență cererile se acceptau și prin intermediul apelului telefonic. Menționăm faptul, că pentru persoanele care se regăseau în componența familiei, declarat „plecat peste hotare” în cererea depusă, la stabilirea cuantumului mărimii plății ajutorului social acordat familiei, persoanele plecate peste hotare nu au fost luate în calcul.

3. DASF a întreprins măsuri concrete în vederea restituirii plăților și anume:

Persoanele vizate în raportul de inspecție au prezentat declarații pe propria răspundere în scopul restituirii plății prestației sociale în termenii indicați în rapoartele individuale, elaborate de inspecția socială.

În baza circularei nr.15/1599 din 25.03.2021 a MSMPS referitor la modificărilor operate în legislație, care prevăd măsuri de eficientizare a implementării Programului de ajutor social, în vigoare din 18 martie 2021, Direcția Asistență Socială și Protecției a Familiei a expediat demersuri în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind restituirea sumelor necuvenite primite de beneficiarii de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului. Urmare, deciziilor aprobate de CNAS au fost transmise beneficiarilor pentru a restitui sumele primite nejustificat la conturile CNAS.

4. În cadrul ședințelor de supervizare în grup cu asistenții sociali comunitari din 23-24 februarie 2021 au fost atenționați referitor la respectarea prevederilor legale în vederea acceptării, înregistrării și procesării cererilor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului în Sistemul Informațional Automatizat de Asistență Socială. Concomitent, s-a adus la cunoștință mecanismul de blocare, suspendare și restituire a sumelor necuvenite ale ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului cât și cu funcționarea serviciului guvernamental de plăți electronice (Mpay)

5. DASPF deține proceduri de lucru privind perfectarea anchetei sociale la categoriile de solicitanți de prestații sociale, însă în anul 2020 a fost foarte dificil de verificat la domiciliu veridicitatea autenticității informațiilor prezentate în cereri. În perioada anului 2020 au fost întocmite 227 anchete sociale privind verificarea condițiilor care au stat la baza acordării dreptului la ajutor social.

6. Asistenții sociali comunitari din localitățile supuse verificării de către inspecție au prezentat explicații referitor la raport de inspecție. Angajații au fost atenționați privind responsabilizarea aplicării corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului.

7. În a. 2020, de către angajații DASPF au fost efectuate vizite la domiciliul beneficiarilor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, în scopul verificării autenticității informației prezentate în cererea pentru acordarea prestației. Astfel, au fost stopate 152 de cereri, revizuite 75 de cereri. Potrivit circularei cu nr. 15/2075 din 07.04.2020 a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu titlu prioritar, în perioada stării de urgență au fost suspendată verificarea la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului a autenticității informației prezentate în cererea de ajutor social. La fel, au fost suspendate convocarea comisiei pentru efectuarea vizitei la domiciliul solicitantului/beneficiarului.

8. De comun acord cu autoritățile publice locale, DASPF desfășoară o conlucrare eficientă. Astfel, de către angajații direcției, primarii sunt informați periodic referitor la asigurarea corectitudinii eliberării certificatelor confirmative ce atestă dreptul deținătorului de teren privind **mărimea și bonitatea** terenurilor agricole din intravilanul și extravilanul localității, deținute de solicitanții de prestația socială.

9. DASPF, lunar, până la data de 05 a fiecărui luni expediază informația privind nivel de implementare a recomandărilor stipulate în raportul de inspecție. Responsabil de acumularea și prezentarea informației este desemnată Ecaterina Țugulea - șef adjunct al DASPF.

10. A fost elaborat planul de acțiuni privind executarea recomandărilor înaintate de Inspecția Socială și expediat cu nr 261 din 23 martie 2021 Inspecției Sociale.

Menționăm faptul, că urmare verificărilor cererilor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, echipa de inspectori a constatat că în 3 cazuri a fost acordat dreptul la prestația socială în lipsa statutului ocupațional, dintre care la un caz (*Nisporeni*) inspecția socială nu a dus cont că beneficiara deține pământ agricol în altă localitate. Două cazuri (*Seliște*): dintre care, un caz, un membru al familiei deținea statut ocupațional „îngrijește de membrul familiei”, avînd în familie un membru cu grad de dezabilitate severă. În conformitate cu ghidul de comunicare al asistentului social în cadrul programelor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului elaborat de MSMPS este suficient prezentarea, doar, a certificatului de dezabilitate eliberat de către CNDDCM, ceea ce echipa de inspectori nu a luat în vedere. În al doilea caz s-a produs eroare de sistem, beneficiarul deținea statut ocupațional „șomer”, astfel plata prestației a fost acordată justificat.

De asemenea, nedeclararea modificărilor de către beneficiarii de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului referitor la caracteristicile locuinței, deținerea obiectelor durabile și numărul animalelor de casă deținute, nu au influențat dreptul la acordarea prestației sociale fapt, care a avut impact la stabilirea corectă a venitului global mediu lunar al familiei. Respectiv, plata prestației de ajutor social a fost calculată corect.

Dat fiind faptul, că în anul 2020 au fost stabilite anumite măsuri pentru perioada de stare de urgență în situația sănătății publice, DASPF a recurs la semnarea acordului de cooperare odată cu depunerea cereri de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, în vederea excluderii riscului infectării cu COVID-19 a asistenților sociali comunitari cît și a beneficiarilor. Menționăm faptul, că semnarea

acordului de cooperare de către beneficiari la data depunerii cererii nu a dus la careva fraudă, ba din contra a fost întreprinsă una, din măsurile în prevenirea infectării cu COVID-19, atât beneficiarilor de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, cât și asistenții sociali comunitari.

DASPF a realizat măsurile reflectate în planul de acțiuni aprobat de direcție în vederea înlăturării divergențelor constatate în actul de inspecție. Astfel, în baza declarațiilor depuse de beneficiari de ajutor social și conform decizii de restituire a prestației sociale a fost restituită suma în mărime de 130,0 mii lei pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

**Șef Direcția Asistență
Socială și Protecție a Familiei**

Axente Xenia

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE AL
REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

INSPECȚIA SOCIALĂ

MD-2028, Chișinău, șos. Hîncești, 53, bloc „B”, et.6
Tel. +373 22-99-92-39; Fax. +373 22-99-92-38
e-mail: inspectia.sociala@is.msmps.gov.md
web: www.msmps.gov.md

SOCIAL INSPECTION

53 Hincesti Avenue, block "B", 6th floor, MD-2028, Chisinau
phone: (+373) 22-99-92-39; Fax: (+373) 22-99-92-38
e-mail: inspectia.sociala@is.msmps.gov.md
web: www.msmps.gov.md

12.02.2021 nr. 04

RAPORT DE INSPECȚIE PLANIFICAT

privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a
altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și
ajutorului pentru perioada rece a anului de către Direcția asistență socială și
protecție a familiei Consiliul raional Nisporeni

I. Profilul inspecției

1. Entitățile inspectate

Denumirea structurii teritoriale de asistență socială	Direcția asistență socială și protecție a familiei Consiliul raional Nisporeni
Adresa și date de contact (telefon, E - mail)	or. Nisporeni, str. Ioan Vodă, nr. 2 Tel./fax: (0264) 2-25-48 stas.nisporeni@siaas.gov.md as.nisporeni@gmail.com

2. Echipa Inspecției Sociale

Șef Direcție Inspecția Prestații Sociale	Eugeniu Livițchi
Inspector principal	Violina Rusu
Inspector superior	Maxim Tabacari
Inspector superior	Margareta Gavriliță

3. Persoane responsabile

	Prenume	Nume
Șef DASPF Nisporeni	Xenia	Axenti
Specialist principal în administrarea ajutorului social	Valeriu	Moșnoi

4. Principalele caracteristici ale Inspecției

A. Perioada efectuării Inspecției	Început	14.12.2020
	Sfârșit	28.01.2021

B. Perioada inspectată	01.01.2019 – 31.12.2020
------------------------	-------------------------

C. Temeiul inspectării	Inspecție planificată asupra modului de aplicare corectă și unitară a cadrului legal - normativ privind acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece anului	X
	Inspecție inopinată în urma unei sesizări/ plângeri/ altei informații relevante despre un incident sau eveniment semnificativ	
	Altele:	

II. Prezentare generală

Misiunea de inspecție privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale de către Direcția asistență socială și protecție a familiei Nisporeni (în continuare DASPF Nisporeni), s-a realizat în conformitate cu Planul de activitate al Inspecției Sociale pentru anul 2020, având stabilite următoarele obiective:

- *evaluarea* conformității modului de acceptare, examinare și procesare a cererilor solicitanților de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului de către asistenții sociali din cadrul DASPF Nisporeni;
- *stabilirea cazurilor de fraudă și eroare* în procesul de acordare și plată a prestațiilor sociale, ca rezultat al declarării unor informații eronate de către beneficiari, precum și al neexercitării corespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații DASPF Nisporeni;
- *identificarea soluțiilor* de remediere a deficiențelor constatate în procesul de stabilire și plată a prestațiilor sociale prin înaintarea recomandărilor de inspecție.

Baza legală de reglementare

Verificarea modului de stabilire și acordare a prestațiilor sociale de către DASPF Nisporeni, s-a desfășurat în conformitate cu:

- Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008;
- Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802 din 28.10.2011;
- Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16.10.2008 (în continuare *Regulament*);
- Ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 208 din 22 decembrie 2015 „Cu privire la aprobarea standardelor de prestare a serviciilor pentru structurile teritoriale de asistență socială, Ghidurilor și Metodologiei pentru implementarea standardelor de prestarea serviciilor de către structurile teritoriale de asistență socială”;
- Standardele de inspecție, aprobate prin Ordinul șefului Inspecției Sociale nr. 122 din 29 decembrie 2017;
- Instrucțiunea-cadru referitor la implementarea Acordului de cooperare în cadrul Programului de ajutor social anexat la Ordinul Ministerului Sănătății Muncii și Protecției Sociale nr. 816/1 din 28.06.2018.

Sfera de abordare a inspecției. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de inspecție

La baza selectării cererilor pentru inspecție au stat următoarele profile de risc:

Profilul nr. 1 *Profilul de risc constituit din 6 criterii de risc/variabile* legate de caracteristicile familiilor beneficiare de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, inclusiv:

- ✓ familia are în componența sa cel puțin un membru plecat peste hotare;
- ✓ familia nu are alți membri decât solicitantul cu statut de angajat;
- ✓ familia nu are în componența sa membru/membri cu statut de salariat;

- ✓ familia este compusă cel puțin din 5 sau mai mulți membri;
- ✓ cazul selectat să includă plata ajutorului social și ajutorul pentru perioada rece a anului;
- ✓ cazul este activ (în plată).

Profilul nr. 2 *Profilul de risc, care are la bază 6 criterii de risc*, după cum urmează:

- ✓ numărul membrilor de familie în logaritm în dependență de probabilitatea erorilor;
- ✓ la cererea de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului sunt anexate cel puțin 2 acte ce confirmă statutul de angajat (salariat);
- ✓ familia are în componență membru/ membri cu dizabilități;
- ✓ familia deține animale de casă;
- ✓ cazul selectat să includă plata ajutorului social și ajutor pentru perioada rece a anului;
- ✓ cazul este activ (în plată).

Profilul nr. 3 *Profilul de risc, care are la bază 4 criterii de risc*, identificate în baza analizei impactului constatat pe tipuri de iregularitate:

- ✓ familia are în componența sa cel puțin un membru plecat peste hotare;
- ✓ venitul familiei este mai mic de 2000 lei;
- ✓ cazul selectat să includă plata ajutorului social și ajutor pentru perioada rece a anului;
- ✓ cazul este activ (în plată).

Astfel, în eșantionul selectat în mod automatizat de către SIAAS au fost incluse cererile care, conform criteriilor de risc stabilite în urma misiunilor de inspecție, prezintă un risc sporit de fraudă/eroare.

În așa mod, ca țintă de analiză a procesului de stabilire și acordare a prestațiilor sociale au fost selectate pentru verificare 146 cereri pentru acordarea ajutorului social din 7 localități/primării din raionul Nisporeni, după cum urmează:

1. or. Nisporeni – 24 cereri;
2. com. Bălănești – 7 cereri;
3. com. Brătuleni – 22 cereri;
4. com. Ciorești – 30 cereri;
5. com. Turcenii – 28 cereri;
6. com. Marincea – 24 cereri;
7. com. Seliște – 11 cereri.

În procesul de inspectare s-au utilizat metodele și tehnicile de colectare a probelor de inspecție reglementate de „Manualul operațional privind inspectarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului” aprobat prin ordinul șefului Inspecției Sociale nr. 113 A din 29 octombrie 2018, după cum urmează:

Analiza documentelor:

- Solicitarea informației de la angajator cu privire la mărimea salariului net obținut - pentru 27 persoane;
- Solicitarea informației de la autoritățile publice locale de nivelul I cu privire la deținerea terenurilor agricole - pentru 357 persoane;
- Solicitarea informației de la DASPF Nisporeni cu privire la compensația pentru serviciile de transport obținută - pentru 14 beneficiari;
- Solicitarea informației de la instituțiile de învățământ privind mărimea bursei de studii obținută de persoanele declarate cu statut ocupațional de „elev/student” - pentru 17 persoane;
- Solicitarea informației de la Direcția ocuparea forței de muncă Nisporeni (în continuare DOFM Nisporeni) cu privire la aflarea la evidență a șomerilor - pentru 7 cetățeni;
- Solicitarea informației de la DASPF Nisporeni cu privire la conlucrarea cu APL în vederea încadrării persoanelor cu statutul ocupațional „șomer” în activitățile de interes comunitar - pentru 7 persoane.

Confirmarea:

- efectuarea vizitelor la domiciliul a 21 familii beneficiare de prestații sociale, fiind verificată corectitudinea datelor declarate în cerere, inclusiv - componența familiei; bunăstarea familiei (obiectele durabile și utilitățile deținute), precum și modificările intervenite pe parcurs;
- compararea datelor declarate de către beneficiarii de prestații sociale referitor la deținerea terenurilor agricole cu datele prezentate de autoritatea publică locală;
- compararea datelor declarate de către beneficiarii de prestații sociale referitor la membrii familiei plecați peste hotare cu datele oferite de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

III. Constatări, concluzii și recomandări

Verificările efectuate în cadrul prezentei misiuni de inspecție relevă că procesul de stabilire și plată a prestațiilor sociale nu a corespuns rigorilor de legalitate, fapt cauzat în mare parte de lipsa responsabilității unor beneficiari care au indicat în cereri date incorecte sau nu au declarat modificările intervenite în informația declarată inițial, cât și de exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor din partea angajaților DASPF Nisporeni. În consecință, acestea au condus atât la acordarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă totală de 1071476,00 lei, cât și la stabilirea ajutorului social pentru unii beneficiari în cuantum mai mic cu 50595,00 lei.

În susținerea celor invocate se exemplifică următoarele deficiențe:

1. Nereguli constatate în procesul de stabilire și acordare a prestațiilor sociale:

➤ Acordarea dreptului la prestații sociale în lipsa statutului ocupațional

Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost constatate **3 cazuri**¹ (or. Nisporeni – 1, com. Seliște – 2), în care au fost indicate în cereri date eronate referitor la statutul ocupațional deținut de către membrii familiei și anume, în **2 cazuri** membrii familiei nu se încadrează în statutul ocupațional declarat în cerere „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților”, deoarece, potrivit informațiilor prezentate în timpul verificărilor s-a constatat că, familiile nu dețin teren agricol, totodată, în al treilea caz solicitantul a indicat în cerere date eronate referitor la statut ocupațional deținut de către membrul familiei, fiind declarat cu statut ocupațional de „îngrijește de un membru al familiei” în lipsa Concluziei Consiliului Medical Consultativ. Astfel, asistenții sociali din localitățile menționate mai sus au acceptat cererile fără a verifica informația indicată în ele, ceea ce a dus la încălcarea prevederilor pct. 8 din *Regulament* și art. 17, alin. 2 din *Legea nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social* care prevede: „Verificarea informațiilor prezentate pentru stabilirea ajutorului social și/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului se efectuează de către structura teritorială de asistență socială prin schimbul de informații dintre sistemele informaționale, pe baza certificatelor prezentate, a actelor confirmative sau a anchetelor sociale, conform legislației”.

Acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în lipsa statutului ocupațional, a dus la achitarea nejustificată a sumei de 59507,00 lei.

➤ Nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional

Urmare a verificărilor efectuate au fost constatate **15 cazuri**², (or. Nisporeni – 2, com. Brătuleni – 1, com. Ciorești – 4, com. Iurcenii – 6, com. Marinici – 2), în care familiile beneficiare de prestații sociale nu au declarat modificările intervenite în statutul ocupațional al membrilor familiei care pe parcursul perioadei de plată au pierdut, sau nu au declarat modificările intervenite în statutul ocupațional declarat în cerere.

Nedeclararea de către beneficiari a modificărilor intervenite în statutul ocupațional deținut de membrii familiei a dus la acordarea nejustificată a ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime de 27235,00 lei.

➤ Declararea eronată/ nedeclararea modificărilor intervenite în venitul familiei

1. Declararea eronată a venitului obținut din salarizare

În urma verificărilor efectuate au fost constatate **12 cazuri**³ (or. Nisporeni – 8, com. Ciorești – 1, com. Iurcenii – 2, com. Marinici – 1) în care la cererile pentru acordarea ajutorului social au fost anexate certificate de salariu, unde angajatorii au indicat date eronate/incomplete referitor la mărimea salariului obținut de membrii familiilor beneficiare de prestații sociale, fapt care a dus la calcularea incorectă a venitului global al familiei, fiind achitat nejustificat ajutorul social

¹ Anexă, Tabel nr. 1: Acordarea dreptului la prestații sociale în lipsa statutului ocupațional

² Anexă, Tabel nr. 2: Nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional

³ Anexă, Tabel nr. 3 (3.1): Declarația eronată a venitului obținut din salarizare

pentru 3 cazuri în mărime de *1025,00 lei*, iar pentru 9 cazuri fiind neacordat ajutorul social în mărime deplină, cu *4215,00 lei* mai puțin.

2. *Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare*

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de inspecție a identificat **21 cazuri**⁴ (or. Nisporeni – 9, com. Brătuleni – 2, com. Ciorești – 2, com. Iurcenii – 3, com. Marinici – 3, com. Seliște – 2) în care solicitanții nu au declarat modificările intervenite în venitul obținut din salarizare, fapt ce contravine pct. 41 din *Regulament*, care prevede: „Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.”

Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare pentru 13 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de 16325,00 lei, iar pentru alte 8 cazuri la stabilirea ajutorului social în mărime mai mică cu 39645,00 lei.

3. *Declararea eronată a veniturii obținut din bursa de studii/ nedeclararea modificărilor intervenite în prezentul venit*

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de inspecție a identificat **11 cazuri**⁵ (or. Nisporeni – 1, com. Brătuleni – 5, com. Ciorești – 2, com. Marinici – 3) în care au fost constatate declararea eronată și nedeclararea modificărilor intervenite pe parcursul perioadei de plată referitor la venitul obținut din bursa de studii, și anume:

- în 6 cazuri la cererile pentru acordarea ajutorului social au fost anexate certificate privind mărimea bursei de studii obținute de membrii familiilor beneficiare de prestații sociale care conțin date eronate;
- în 5 cazuri solicitanții, nu au declarat modificările intervenite în venitul obținut din bursa de studii, fapt ce contravine pct. 41 din *Regulament*, care prevede: „Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.”.

Declararea eronată și nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din bursa de studii pentru 10 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de 9785,00 lei, iar pentru un caz la stabilirea ajutorului social în mărime mai mică cu 700,00 lei.

➤ Prezentarea datelor eronate privind terenurile agricole deținute sau aflate în folosință

Eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate/incomplete privind suprafața/calitatea terenurilor agricole deținute în proprietate de către beneficiari:

Verificările efectuate relevă că, informația conținută în certificatele eliberate de către primăriile orașului Nisporeni, comunei Bălănești, comunei Brătuleni, comunei Iurcenii, comunei Marinici și comunei Seliște nu oferă o informație veridică a situației privind deținerea în proprietate sau

⁴ Anexă, Tabel nr. 3 (3.2): Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare

⁵ Anexă, Tabel nr. 3 (3.3): Declararea eronată/ Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din bursa de studii

folosință de către beneficiarii de prestații sociale a terenurilor agricole, aflate în intravilanul și extravilanul localității.

Prin urmare echipa de inspecție a identificat **36 cazuri**⁶ (or. Nisporeni – 3, com. Bălănești – 2, com. Brătuleni – 4, com. Iurcenii – 2, com. Marinici – 23, com. Seliște – 2) în care certificatele privind deținerea terenurilor agricole eliberate de autoritățile publice locale conțin date eronate/incomplete privind suprafața terenului agricol deținut în proprietate de către membrii familiilor beneficiare de prestații sociale, fapt care pentru **28 cazuri** a dus la stabilirea și achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **52600,00 lei**, iar pentru **8 cazuri** calcularea incorectă a venitului global al familiei a dus la neacordarea ajutorului social în mărime deplină, cu **5438,00 lei** mai puțin.

➤ **Completarea eronată a fișei electronice de calcul**

În urma verificării cererilor pentru acordarea ajutorului social din localitățile inspectate a fost constatat **6 cazuri**⁷ (or. Nisporeni – 1, com. Ciorești – 4, com. Seliște – 1) în care asistentul social a completat eronat fișa electronică de calcul, contrar prevederilor pct. 13 din *Regulament*, care stipulează: „Cererea se examinează de persoanele din cadrul structurii teritoriale de asistență socială desemnate să introducă datele în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială””, fapt care pentru **2 cazuri** a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **7339,00 lei**, iar pentru un caz calcularea incorectă a venitului global al familiei a dus la neacordarea ajutorului social în mărime deplină, cu **157,00 lei** mai puțin.

2. **În cadrul verificărilor la domiciliu a autenticității informației prezentate în cererile pentru acordarea prestațiilor sociale au fost constatate unele divergențe în datele declarate de către beneficiari la depunerea cererii, după cum urmează:**

➤ **Declararea eronată a componenței familiei**

Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost constatate **11 cazuri**⁸ (com. Bălănești – 2, com. Brătuleni – 3, com. Iurcenii – 3, com. Marinici – 3) în care familiile beneficiare de ajutor social au indicat în cerere date eronate referitor la componența familiei și anume, pentru **un caz** nu au fost declarați toți membrii familiei care locuiau în gospodărie, iar în **10 cazuri** au fost declarați membrii care au viza de reședință în gospodărie, însă nu fac parte din componența familiei, având stabilit domiciliul în alte localități, fapt ce contravine art. 16, alin. 2 din *Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, care prevede: „Solicitantul este obligat să prezinte informații complete și veridice organului cu drept de stabilire a ajutorului social/ajutorului pentru perioada rece a anului”. Declararea eronată a componenței familiei pentru **10 cazuri** a dus la calcularea eronată a indicilor de bunăstare a familiilor, însă, pentru **un caz** a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **64564,00 lei**.

⁶ Anexă, Tabel nr. 4: Eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate/ incomplete privind suprafața/ calitatea terenurilor agricole deținute în proprietate de către beneficiari

⁷ Anexă, Tabel nr. 5: Completarea eronată a fișei electronice de calcul

⁸ Anexă, Tabel nr. 6: Declararea eronată a componenței familiei

➤ Nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de inspecție a identificat 3 cazuri⁹ (or. Nisporeni – 1, com. Brătuleni – 1, com. Ciorești – 1) în care solicitanții nu au declarat modificările intervenite pe parcursul perioadei de plată în componența familiei, încălcând prevederile pct. 41 din *Regulament*, care stipulează: „Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului structurii teritoriale de asistență socială orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea”.

➤ Declararea eronată/ Nedeclararea modificărilor intervenite în circumstanțele familiei referitor la membrii plecați peste hotare:

În vederea efectuării unei analize mai ample a corectitudinii stabilirii și acordării prestațiilor sociale, Inspecția Socială a verificat în baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră traversarea hotarului de stat de către membrii familiilor beneficiare de prestații sociale (indicați în cerere ca fiind plecați peste hotare) bănuind că, pe parcursul perioadei de plată au fost prezenți în gospodărie. Totodată, au fost supuși verificărilor și membrii familiilor declarați în cereri cu statut de șomer, îngrijește de membrul familiei, elev/student, inapt de muncă de gradul accentuat și mediu, precum și membrii care realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților.

Ca urmare interogării bazei de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în 71 cazuri¹⁰ (or. Nisporeni – 9, com. Bălănești – 3, com. Brătuleni – 9, com. Ciorești – 25, com. Iurcenii – 11, com. Marinici – 9, com. Seliște – 5) au fost constatate divergențe în datele declarate în cererile pentru acordarea ajutorului social și anume:

- au fost constatate 6 cazuri în care membrii familiei declarați în cerere cu statut de „inapt de muncă”, „copil” și „îngrijește de membrul familiei” pe parcursul perioadei de plată, au traversat frontiera de stat, aflându-se peste hotarele țării pentru perioade mai mari de o lună de zile;
- în 27 cazuri membrii familiei, declarați în cerere ca fiind plecați „peste hotare”, la data depunerii cererii au fost prezenți în familie;
- în altele 38 cazuri, familiile beneficiare de prestații sociale nu au comunicat modificările intervenite pe parcursul perioadei de plată referitor la intrările și ieșirile în/din țară a membrilor incluși în componența familiilor, declarați în cereri ca fiind plecați peste hotare.

Declararea eronată și nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social și a ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime de 831210,00 lei.

➤ Nedeclararea schimbării locului de trai

Urmare a verificărilor efectuate a fost identificat un caz¹¹ (com. Ciorești) în care familia și-a schimbat reședința curentă fără a anunța reprezentantul STAS. Nedeclararea schimbării locului de trai a dus la încălcarea pct. 41 din *Regulament*, care prevede: „Solicitantul ajutorului social

⁹ Anexă, Tabel nr. 7: Nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei

¹⁰ Anexă, Tabel nr. 8: Declararea eronată/Nedeclararea modificărilor intervenite în circumstanțele familiei referitor la membrii plecați peste hotare

¹¹ Anexă, Tabel nr. 9: Nedeclararea schimbării locului de trai

are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.”.

➤ Nedeclararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/ deținerea obiectelor durabile/ numărul animalelor de casă deținute

1. *Nedeclararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/ deținerea animalelor de casă/ obiectelor durabile care nu au influențat dreptul la prestații sociale*

Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost identificate 9 cazuri¹² (or. Nisporeni – 2, com. Brătuleni – 2, com. Ciorești – 5) în care familiile beneficiare de ajutor social nu au declarat modificările privind caracteristicile locuinței / modificări intervenite în deținerea obiectelor durabile, contrar prevederilor pct. 42 din *Regulament*, care stipulează: „Familia comunică despre orice modificare intervenită în informația declarată inițial conform modalității stabilite de către autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul protecției sociale”. Modificările intervenite în circumstanțele familiei au dus la schimbări în mărimea indicelor de bunăstare pentru familiile respective.

2. *Nedeclararea modificărilor intervenite în deținerea animalelor de casă care au impact la calcularea venitului din agricultură*

Echipa de inspectori au constatat 4 cazuri¹³ (or. Nisporeni – 2, com. Brătuleni - 2), în care familiile beneficiare de prestații sociale nu au declarat modificările intervenite în deținerea animalelor de casă, fapt care a avut impact la stabilirea corectă a venitului global mediu lunar al familiei, respectiv calcularea corectă a sumelor de ajutor social stabilite.

3. **Nereguli de procedură admise de către reprezentanții Direcției de asistență socială și protecție a familiei/Erori legate de Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială”**

1. Nereguli admise în procesul de verificare a autenticității datelor declarate de către beneficiari la depunerea cererii – au fost constatate 3 cazuri¹⁴ (com. Bălănești – 1, com. Ciorești – 1, com. Seliște – 1) în care asistenții sociali în procesul de completare, procesarea și examinarea a cererii au comis unele deficiențe, după cum urmează:

- Într-un caz asistentul social a acceptat certificatul de studii care indica că studentul beneficiază de bursă de studii, însă, mărimea bursei nu a fost indicată, contrar prevederilor pct. 7, lit. e) din *Regulament*, care prevede: „Solicitantul prezintă actul de identitate (permisul de ședere/buletinul de identitate pentru apatrizi, eliberat de autoritățile competente, în cazul străinilor specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova) și copia acestuia, certificatul privind componența familiei și, după caz, următoarele acte confirmative:..., e) certificatul privind tipul de studii pe care le urmează orice membru al familiei cu vârsta mai mare de 18 ani (cu finanțare bugetară sau prin contract, cu frecvență sau cu frecvență redusă), cu indicarea mărimii bursei, după caz. Certificatul trebuie să fie semnat, ștampilat și să conțină numărul și data eliberării”.

¹² Anexă, Tabel nr. 10 (10.1): Nedeclararea modificărilor privind caracteristicile locuinței/ deținerea animalelor de casă/ obiectelor durabile care nu au influențat dreptul la prestații sociale

¹³ Anexă, Tabel nr. 10 (10.2): Nedeclararea modificărilor în deținerea animalelor de casă care au impact financiar

¹⁴ Anexă, Tabel nr. 11 (11.1): Nereguli de procedură admise în procesul de verificare a autenticității datelor declarate de beneficiar

▪ În al 2-lea caz asistentul social a acceptat cererea pentru acordarea ajutorului social însă, din motive necunoscute a procesat-o în luna următoare, astfel, familia a fost lezată de dreptul de a beneficia de prestații sociale, ceea ce a dus la încălcarea prevederilor pct. 32 din *Regulament*, care prevede: „Ajutorul social sau, după caz, ajutorul pentru perioada rece a anului se acordă, începând cu luna în care cererea de acordare a acestora a fost înregistrată la structura teritorială de asistență socială”.

▪ În al 3-lea caz prin anchetă socială au fost constatate modificări/ situații care condiționau necesitatea depunerii unei noi cereri, iar DASPF nu a luat măsuri în vederea încetării plății, însă asistentul social comunitar a modificat datele cu privire la statutul ocupațional prin anchetă socială, fiind încălcate prevederile pct. 46, lit. d) din *Regulament*, care prevede: „Plata ajutorului social sau, după caz, a ajutorului pentru perioada rece a anului încetează în următoarele situații:..., d) familia a refuzat efectuarea anchetei sociale sau prin ancheta socială au fost constatate modificări/situații care condiționează necesitatea depunerii unei noi cereri. Autoritatea administrației publice centrale de specialitate în domeniul protecției sociale va stabili modificările/situațiile pentru care trebuie să fie înregistrată o nouă cerere”, precum și prevederile pct. 46¹ din *Regulament*, care stipulează: „În cazul în care în datele declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social se constată modificări doar în partea ce ține de venituri obținute din salarizare, modificarea cuantumului ajutorului social și revizuirea dreptului stabilit la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului se efectuează în baza certificatului de salariu prezentat de către solicitant, fără a fi depusă o cerere nouă”.

2. Nereguli de procedură admise în procesul de semnare a acordului de cooperare – au fost constatate **142 cazuri**¹⁵ (or. Nisporeni – 23, com. Bălănești – 6, com. Brătuleni – 20, com. Ciorești – 30, com. Iurcenii – 28, com. Marinici – 24, com. Seliște – 11) în care DASPF nu a respectat prevederile regulamentare cu privire la semnarea acordului de cooperare, fiind semnat de către membrii adulți ai familiei beneficiare de prestații sociale la depunerea cererii, înainte de a primi decizia pentru acordarea a prestațiilor sociale, contrar Instrucțiunii-cadru referitor la implementarea Acordului de cooperare în cadrul Programului de ajutor social anexat la Ordinul MSMPS nr. 816/1 din 28.06.2018 care stipulează: „Semnarea acordului de cooperare se realizează: în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii deciziei, solicitantul și membrii adulți ai familiei semnează Acordul de cooperare”.
3. Lipsa acordului privind prelucrarea datelor cu caracter personal – au fost constatate **2 cazuri**¹⁶ (com. Ciorești – 1, com. Iurcenii – 1) în care lipsește Acordul privind prelucrarea datelor cu caracter personal întocmit între DASPF și familia beneficiara de prestații sociale, contrar pct. 5³ din *Regulament*, care prevede: „Solicitarea va fi înregistrată dacă a fost exprimat, în formă scrisă sau electronică, consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal...”.
4. Depășirea termenului de examinare a cererii¹⁷ – în **37 cazuri** (or. Nisporeni – 7, com. Bălănești – 2, com. Brătuleni – 6, com. Ciorești – 6, com. Marinici – 10, com. Seliște – 6) a

¹⁵ Anexă, Tabel nr. 11 (11.2): Nereguli de procedură admise în procesul de semnare a acordului de cooperare

¹⁶ Anexă, Tabel nr. 11 (11.3): Lipsa acordului privind prelucrarea datelor cu caracter personal

¹⁷ Anexă, Tabel nr. 11 (11.4): Depășirea termenului de examinare a cererii

fost constatat depășirea termenului de examinare a cererii, fiind încălcate prevederile pct. 17¹ din *Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1167 din 16.10.2008*. Deși, acest fapt nu a influențat cuantumul plăților achitate, neacordarea la timp a prestațiilor solicitate creează dificultăți, mai cu seamă familiilor pentru care unica sursă de existență este ajutorul social sau ajutorul pentru perioada rece a anului, fiind încălcat dreptul de a primi la timp ajutorul financiar oferit de stat.

5. Nereguli de procedură privind completarea cererii pentru acordarea ajutorului social, (punctele 113 – 125 recipisa pentru uz intern pentru cererea de tip vechi și punctele 112 – 117 recipisa pentru uz intern pentru cererea de tip nou)¹⁸ – în 4 cazuri (or. Nisporeni – 1, com. Brătuleni – 1, com. Marinici – 2) a fost constatată nerespectarea de către DASPF Nisporeni a prevederilor regulamentare privind completarea punctelor 113 – 125 a cererii pentru acordarea ajutorului social ceea ce a dus la imposibilitatea stabilirii corectitudinii aplicării pct. 17¹ din *Regulament*.

➤ Erori legate de schimbul de date în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență socială”

Urmare a verificărilor efectuate au fost identificate 17 cazuri¹⁹ (or. Nisporeni – 1, com. Bălănești – 3, com. Brătuleni – 1, com. Ciorești – 2, com. Iurcenii – 6, com. Marinici – 3, com. Seliște – 1) Ca urmare a inspectării și evaluării cererilor, Inspecția socială a constatat lipsa schimbului de date prin intermediul Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială” cu alte sisteme informaționale, fapt care a dus la calcularea eronată a venitului global mediu lunar al familiei, respectiv pentru 8 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de 1886,00 lei, iar pentru un caz calcularea incorectă a venitului global al familiei a dus la neacordarea ajutorului social în mărime deplină, cu 440,00 lei mai puțin.

4. Monitorizarea implementării recomandărilor înaintate de Inspecția Socială/Asigurarea realizării activităților de interes comunitar

Principalul obiectiv pentru misiunea de inspecție efectuată la Direcția asistență socială și protecție a familiei Nisporeni a fost verificarea aplicării corecte și unitare a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea dreptului la ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, însă în scopul evaluării modului în care au fost abordate și implementate recomandările înaintate pentru misiunile anterioare efectuate la DASPF Nisporeni, precum și impactul acestora, Inspecția Socială a analizat nivelul de implementare a recomandărilor înaintate. Sfera realizării monitorizării a cuprins perioada anilor 2016–2020 și examinând nivelul de implementare a recomandărilor se constatat următoarele:

Măsurile întreprinse de către factorii decizionali în vederea implementării recomandărilor de inspecție înaintate de către Inspecția Socială în baza Rapoartelor de Inspecție nu au fost suficiente pentru eliminarea integrală a deficiențelor constatate de inspecțiile precedente, și anume ne-întreprinderea unor acțiuni exhaustive în reglementarea aferentă acordării dreptului la ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, neimplementarea unui management orientat spre obținerea de rezultate, eficiență și corectitudine, lipsa unei conlucrări constructive

¹⁸ Anexă, Tabel nr. 11 (11.5): Nereguli de procedură privind completarea cererii pentru acordarea ajutorului social, (punctele 113 – 125 recipisa pentru uz intern pentru cererea de tip vechi și punctele 112 – 117 recipisa pentru uz intern pentru cererea de tip nou)

¹⁹ Anexă, Tabel nr. 12: Erori legate de schimbul de date în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență socială”

cu administrațiile publice locale din raionul Nisporeni și respectiv, exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor din partea angajaților DASPF Nisporeni. Astfel, se constată că pentru misiunile efectuate în perioada anilor 2016–2020 din totalul de 23 recomandări înaintate în rapoartele de inspecție ce vizează îmbunătățirea managementului per ansamblu a entității inspectate, au fost implementate integral doar 7 recomandări (30,4%), implementate parțial – 11 recomandări (47,8%), iar 5 recomandări (21,8%) au rămas neimplementate.

În scopul evaluării impactului recomandărilor înaintate, Inspecția Socială a solicitat de la entitatea inspectată prezentarea informațiilor cu privire la implementarea recomandărilor inclusiv asigurarea restituirii sumei acordate nejustificat. Astfel, pentru perioada raportată (2016-2020), Inspecția Socială a înaintat recomandări către structura teritorială de asistență socială privind asigurarea restituirii de la beneficiari a sumei de 621141,00 lei.

În temeiul informațiilor prezentate de DASPF Nisporeni se constată că a fost asigurată rambursarea sumei de 277420,00 lei, ceea ce constituie 44,7 % din suma înaintată spre restituire. În acest context, se menționează un nivel redus de restituire a AS și APRA achitate ilegal, recomandările înaintate de Inspecția Socială rămânând în mare parte neimplementate.

Urmare a efectuării misiunilor de inspecție, entitatea supusă verificărilor urmează să informeze Inspecția Socială despre implementarea recomandărilor periodic, pe măsura implementării acestora, se constată că DASPF Nisporeni se eschivează de la prezentarea acestor informații și/sau altor probe ce ar demonstra nivelul de implementare a recomandărilor, informațiile se prezintă doar la solicitarea insistentă a Inspecției Sociale, ceea ce denotă atitudinea superficială a angajaților DASPF Nisporeni privind executarea atribuțiilor de serviciu.

Totodată, Inspecția Socială a verificat implementarea prevederilor aduse prin *Legea nr. 297 din 21.12.2017* prin care au fost efectuate modificări și completări la *Legea nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social*, ce țin de activitățile de interes comunitar conduse și controlate de către primar, prestate de șomerii înregistrați la Direcția ocuparea forței de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social.

Astfel, conform informațiilor acumulate pe parcursul perioadei de inspectare, echipa de inspectori a constatat că primăria comunei Brătuleni pe parcursul anului 2020 nu au avut înregistrați șomeri pentru a fi încadrați în activitățile de interes comunitar.

De asemenea, primăriile comunei Iurcenii și comuna Bălănești încadrează șomerii în activitățile de interes comunitar, respectând prevederile regulamentare prevăzute în anexa nr. 11 din *Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1167 din 16.10.2008*.

Însă, echipa de inspectori a constatat că deși primăria orașului Nisporeni, comunei Ciorești, comuna Marinici și comunei Seliște încadrează șomerii în activitățile de interes comunitar, dar nu respectă în totalitate prevederile pct. 19, subpunctul 13 prevăzute în anexa nr. 11 din *Regulamentul* sus-menționat.

IV. Concluzie generală

Reieșind din cele menționate, se relevă că, neregulile identificate în rezultatul inspectării celor 146 cereri pentru acordarea ajutorului social sunt legate nemijlocit de:

- lipsa responsabilității unor beneficiari care au declarat informații eronate/incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informația declarată inițial în cererile pentru acordarea ajutorului social;

- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul DASPF Nisporeni a cadrului legislativ-normativ, de atitudinea superficială a angajaților DASPF privind executarea atribuțiilor de serviciu;

- eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate privind suprafața terenurilor agricole deținute;

- lipsa unui control intern eficient, inclusiv lipsa procedurii de lucru privind perfectarea anchetei sociale la categoriile de solicitanți de prestații sociale pentru care în mod obligatoriu urmează a fi verificată autenticitatea informației prezentate în cerere.

În consecință iregularitățile constatate au condus la achitarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă totală de 1071476,00 lei, dintre care 937677,00 lei vor fi restituiți în conformitate cu prevederile art. 16 alineatul 3 din *Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008* care stipulează: „În cazul prezentării unor informații incomplete, greșite sau al neinformării despre schimbările ce au intervenit în structura și cuantumul veniturilor sau în circumstanțele familiei, fapt ce a influențat cuantumul ajutorului social și/sau acordarea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului, beneficiarul restituie întreaga sumă care i-a fost plătită nejustificat”.

V. Recomandări

Consiliul raional Nisporeni:

1. Va examina prezentul raport de inspecție în ședința Consiliului raional cu aprobarea unui plan de măsuri privind eficientizarea activității DASPF, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

DASPF Nisporeni:

2. Va asigura implementarea recomandărilor expuse în rapoartele individuale de inspecție pentru cererile constatate cu iregularități.
3. Va întreprinde măsuri în vederea restituirii plăților achitate nejustificat în sumă de 937677,00 lei în conformitate cu art. 16, alineatul 3 din *Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*.
4. Va asigura responsabilizarea asistenților sociali și specialistului în administrarea ajutorului social în vederea respectării prevederilor legale la acceptarea, înregistrarea și procesarea cererilor în conformitate cu prevederile pct. 5, 8 – 17² din *Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008*.
5. Elaborare procedurilor de lucru privind perfectarea anchetei sociale la categoriile de solicitanți de prestații sociale pentru care în mod obligatoriu urmează a fi verificată autenticitatea informației prezentate în cerere.
6. Va aplica sancțiuni disciplinare responsabililor de comiterea iregularităților menționate în prezentul Raport al misiunii de inspecție din cadrul DASPF Nisporeni și va informa Inspekția Socială, cu atașarea actelor confirmative privind executarea recomandării date.
7. Va asigura verificarea informațiilor prezentate pentru stabilirea ajutorului social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului în conformitate cu prevederile pct. 60 și 61 din *Regulamentul cu*

privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008.

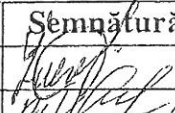
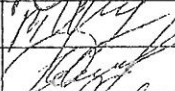
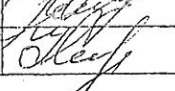
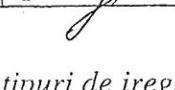
8. DASPF Nisporeni, de comun cu autoritățile administrației publice locale, va asigura o conlucrare eficientă privind corectitudinea eliberării certificatelor confirmative, inclusiv privind terenurile agricole din intravilanul și extravilanul localității, deținute de solicitanții de prestații sociale în conformitate cu Codul Funciar și alte acte normative, precum și respectarea prevederilor prestabilite la antrenarea șomerilor la activitățile de interes comunitar.
9. DASPF Nisporeni va informa lunar Inspecția Socială privind nivelul de implementare a recomandărilor stipulate în rapoartele de inspecție anterioare cu atașarea după caz a probelor ce demonstrează implementarea recomandărilor.
10. DASPF Nisporeni, va prezenta Inspecției Sociale, în termen de 30 zile lucrătoare, planul de acțiuni privind măsurile care urmează a fi întreprinse în vederea remedierii neregulilor constatate în cadrul misiunii de inspecție.

Prezentul raport se remite:

- Dnei Tatiana ZATÎC, Secretar de Stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;
- Dlui Vasile MĂRCUȚĂ, Președintele raionului Nisporeni;
- Dnei Xenia AXENTI, Șef Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Nisporeni.

Totodată, Raportul de Inspecție Planificat se transmite spre examinare **Procuraturii Generale a Republicii Moldova**.

Membrii echipei de inspecție

Funcția deținută	Nume Prenume	Semnătură	Data
Șef Direcție Inspecția Prestații Sociale	Eugeniu Livițchi		12.02.2021
Inspector principal	Violina Rusu		12.02.2021
Inspector superior	Maxim Tabacari		12.02.2021
Inspector superior	Margareta Gavrilă		12.02.2021

Anexă: 48 file (*Constatările Inspecției Sociale divizate pe tipuri de irregularități*)

Șeful Inspecției Sociale

Angela CHIRILOV

